

ŠKOLNÍ ČASOPIS
15. ZÁKLADNÍ ŠKOLY V MOSTĚ
J.A. KOMENSKÉHO 474, 434 01 MOST

Tento časopis neprošel ani jazykovou, ani věcnou úpravou.
Je spontánně vytvořen žáky a do jejich textů zasahují jen
dotazování v autorizaci. Toto číslo vyšlo 30. listopadu 2020

DVACÁTÝ PRVNÍ
ROČNÍK

č. 3

*Budou Vánoce 2020
požehnané, šťastné a veselé?
Jsou o vztazích mezi lidmi.*

*Zpátky z pyžama do lavic.
Komenský je s námi.*

Tento časopis vydávají žáci druhého stupně ve volitelném předmětu: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Pedagogické vedení: Mgr. Jaroslav Hasil,
ŠÉFREDAKTOR:
Redaktoři: Pavel Štafa, Andrea Hurtová, Antonín Štraus, Karolína Malá, Ema Rýpalová, Alice Wanek, Kateřina Vlková
Stálý dopisovatel Mgr. Jakub Hasil.

Vánoce - zvyky a tradice

jmelí věnujete, ochrání ho před nemocemi a do domu přinese štěstí.

Štědrovečerní večeře- Na Štědrý den – tedy 24. prosince večer – se usedá ke štědrovečerní slavnostní večeři. Tradiční večeře se skládá z rybí polévky a kapra s bramborovým salátem. Štědrovečerní večeře má svá pravidla – začíná tehdy, až všichni usednou ke stolu, prostírá se pro jednoho navíc, pro nečekanou návštěvu, od stolu může vstát během večeře

Mezi zvyky a tradice českých Vánoc patří: vánoční stromek, jmelí, štědrovečerní večeře, cukroví, vánočka, krájení jablka, lití olova, pouštění lodiček, kapří šupiny, házení střevícem

Vánoční stromek- Ozdobený vánoční stromek, u kterého se rodiny schází a pod kterým nachází na Štědrý den dárky, už patří nezbytně k Vánocům. Bývá to většinou jehličnan – smrk, borovice nebo jedle, který je ověšený ozdobami v různých barvách a vánočním osvětlením. Může být živý nebo umělý.

Jmelí- Dalším rozšířeným zvykem je jmelí. Větvička jmelí patří k vánoční výzdobě, zavěšuje se tak, aby bylo možné pod ním projít nebo se pod ním políbit. Dvojici má polibek pod jmelím přinést lásku po celý další rok. Pokud někomu

pouze hospodyně, dokud všichni nedojí. Po večeři se rozbalují dárky, které jsou pod vánočním stromkem.

Cukroví- Mezi jednu z nejrozšířenějších tradic Vánoc patří pečení cukroví. Mezi nejoblíbenější cukroví se řadí například to z lineckého těsta, vanilkové rohlíčky nebo vánoční perníčky.

Vánočka- Vánočka patří k tradičním symbolům a pokrmům českých Vánoc. Její tvar připomíná Ježíška v zavinovačce. Věřilo se také, že křížové pletení plní ochrannou funkci a chrání před zlými silami lidí sedící u stolu.

Krájení jablka- Po štědrovečerní večeři přichází na řadu krájení jablka. Vezme se nůž a jablko se napříč rozkrojí. Pokud uvnitř rozkrojeného jablka naleznete hvězdičku, budete v příštím roce zdraví a šťastní, v opačném případě křížek nebo červ značí nemoc či smrt.

Lití olova- Jednou z vánočních tradic je i lití rozžhaveného tekutého olova do nádoby s vodou. Ze vzniklého odlitku se pak dotýcnému věští budoucnost. Zakoupit se dají přímo sady na lití olova, ve většině z nich se včetně všeho potřebného nachází i nápořka, co vzniklé tvary mohou znamenat.

Pouštění lodiček- Pouštění lodiček z vlašských ořechů se zapálenou svíčkou v míse s vodou patří mezi oblíbené vánoční tradice. Dokáže odpovědět na otázku nebo předpovědět budoucnost. Důležité je, aby ten, co otázku pokládá, vyrobil lodičku z ořechu sám a sám ji pustil na vodu. Počet lodiček odpovídá počtu členů rodiny. Pokud se nějaká vzdálí, ten, jemuž příslušná lodička patří, se vydá do světa. Pokud zůstanou u sebe, bude rodina pohromadě.

Kapří šupiny- Na Štědrý den při večeři se dává šupina z kapra pod talíř. Rybí šupina by měla přinášet peníze a štěstí. Následně by se měla šupina z vánočního kapra nosit v peněženke pro dostatek peněz v příštím roce.

Házení střevícem- Dívka se postaví do chodby zády ke dveřím a hodí botou přes rameno. Pokud míří bota špičkou ke dveřím, znamená to, že se dívka provdá a odejde z domova. Pokud špička neukazuje ke dveřím, tak se neprovdá a zůstane doma.

Mgr. Michaela Krčmářová

Žáci 3.B měli za úkol vytvořit v rámci předmětu Člověk a svět práce, skřítku Listopada z přírodních materiálů. Poté v rámci českého jazyka - slohu, vytvořili 5 krátkých vět, ve kterých skřítku představili, popsali. Žáky úkol velmi bavil. Výtvary byly velmi povedené.

Jak je to letos s ADVENTEM 2020

Advent je dobou přípravy na Vánoce

Advent je přípravou na vánoční svátky a je začátkem křesťanského roku. Název advent pochází z latinského

slova **adventus**, které znamená **příchod**. Tento příchod je křesťany nazírán ze dvou poloh. Zaprvé se chápe jako Ježíšovo narození – jeho první příchod na svět, zadruhé jako jeho druhý příchod na konci času, kdy sestoupí k lidu jako jeho Spasitel a vykoupí ho. Také se těšíte na adventní období a řešíte, kdy vlastně letos advent začíná? Poradím Vám, že stejně jako každý rok, začíná první adventní nedělí... No jasně, ale kdy je tedy první adventní neděle? No přece čtyři neděle před prvním svátkem vánočním, tedy před 25. prosincem 2020.

Odpověď je tedy velmi jednoduchá - první adventní neděle v roce 2020 připadá na poslední listopadovou neděli, tedy 29. listopadu. První adventní neděle se také říká železná, zatímco

druhá bronzová. Ta bude v neděli 6. prosince, tedy paradoxně na Mikuláše. Třetí adventní neděle se také nazývá stříbrná a bude v neděli 13. prosince. A konečně zlatá neděle a tedy čtvrtá adventní neděle připadá letos na neděli 20. prosince 2020.

Štědrý den je letos ve čtvrtek, takže i Silvestr bude ve čtvrtek. Jestli z toho nejste moudří, tak raději pěkně přehledně:

- 1. adventní neděle 2020 (železná neděle): 29. listopadu 2020**
- 2. adventní neděle 2020 (bronzová neděle): 6. prosince 2020**
- 3. adventní neděle 2020 (stříbrná neděle): 13. prosince 2020**
- 4. adventní neděle 2020 (zlatá neděle): 20. prosince 2020**

Štědrý den 2020: čtvrtek 24. prosince 2020

- 1. svátek vánoční 2020 (Boží hod vánoční): pátek 25. prosince 2020**
- 2. svátek vánoční 2020: sobota 26. prosince 2020**

Silvestr 2020: čtvrtek 31. prosince 2020

Nový rok: pátek 1. ledna 2021

Zdroj: <https://blog.hubatacernoska.cz/kdy-zacina-advent-2020>

Nebud' me lhostejní o Vánocích

Ve Vánočním čase bychom neměli myslet jen na sebe, ale i na chudé, postižené, na děti z dětských domovů a také na opuštěná zvířata. Smyslem Vánoc je přeci rozdávat radost, tak proč nepotěšit ty méně šťastné.

Odměnou nám bude dobrý pocit, který nám vykouzlí vánoční náladu. Mnoho takových charitativních akcí najdeme v různých hypermarketech a sociálních sítích. Stačí si jen vybrat a zapojit se.

Mně nejvíce zaujal projekt „Krabice od bot“. Projekt spočívá v tom, že zabalíte jakýkoliv dárek do krabice od bot. Je pouze na vás pro koho dárek vyberete. Jestli pro holku či kluka, napíšete na ní věk a pohlaví dítěte pro které je určený. Potom už jen dárek odnesete na sběrné místo, které najdete na internetu. Motem projektu „krabice od bot“ zní „děti darují dětem“. Určitě se letos zúčastním. Neměli bychom zapomínat také na zvířata v útulcích ani v lese. Dobrým tipem je udělat si vánoční procházku do lesa a ozdobit zvířatům stromček jablky a mrkvi. Určitě si pochutnají. Do útulků můžeme též zanést nějaké hračky, pamlsky nebo konzervy pro psy a kočky. Doufám, že jsem vás tímto článkem inspirovala a že se také zapojíte do nějaké charitativní akce. I maličkost může udělat velkou radost.

Karolína Malá

VRABEČCI

PODZIM, HALLOWEEN A PRVŇÁCI Z BÉČKA NA SÍTI

Jan Amos Komenský

350 let od úmrtí Učitele národů

Myslitel a spisovatel Jan Amos Komenský byl tvůrcem nového pohledu na pedagogiku a zabýval se společenským uspořádáním.

Životopis

Jan Amos Komenský se narodil v roce 1592 v Nivnici. Od roku 1608 navštěvoval latinskou bratrskou školu v Přerově, odkud přešel studovat protestantské univerzity v Německu. Zajímavostí je, že právě tehdy si ke svému jménu přidal "Amos" jako odkaz k biblickému učení. Jeho rodina se hlásila k církvi jednoty bratrské a on sám se stal českobratrským duchovním. Po studiích působil v Přerově jako kněz i učitel.

Základní údaje

Narození: pravděpodobně 28. března 1592, Nivnice

Úmrtí: 15. listopadu, Amsterdam

Rodina: čtyři sestry, 1670třikrát ženat (Magdalena Vizovská /zem. 1622/, Marie Dorota Cyrillová /zem. 1648/, Jana Gajusová), dva synové v prvním manželství, tři dcery a jeden syn v druhém. Jeho životní osud ovlivnila jedna z nejvýraznějších událostí sedmnáctého století - bitva na Bílé Hoře a následná třicetiletá válka. Během tohoto období zažily české země rozsáhlou vlnu rekatolizace. V roce 1621 se musel Komenský jako příslušník protestantské církve i s rodinou skrývat, nejprve na východě Čech, na konci dvacátých let pak odešli do polského Lešna, které bylo s přestávkami jeho domovem až do roku 1656.

Možnost návratu do vlasti, k níž se ve své práci nadále vztahoval, zhatil Vestfálský mír. Místo toho tak cestoval po Evropě a jako osobnost si získal věhlas napříč státy, které později aplikovaly jeho poznatky o modernizaci školství, na které začal pracovat od prvních učitelských zkušeností

v Přerově. Během cest navštívil Anglii, Švédsko, Uhry nebo Nizozemsko.

reklama

Právě Amsterdam se stal jeho dalším domovem po roce 1656, kdy v Lešně došlo k požáru a on přišel o značnou část své práce. Ve své osvětové činnosti pokračoval až do své smrti v roce 1670. Pohřben je v nizozemském Naardenu, nad jeho památníkem však má záštitu Česká republika.

Dílo Jana Amose Komenského

Práce Jana Amose Komenského se orientovala dvěma základními směry - jedním je filozofie společnosti s teologií a druhým pedagogika.

Přehled nejdůležitějších děl

Filosofické a teologické: Labyrint světa, ráj srdce, Listové do nebe, Obecná porada o nápravě věcí lidských, Kšaft umírající matky jednoty bratrské, Kancionál

Pedagogické: Orbis Pictus, Velká didaktika

Nejvýraznějším příspěvkem filozofické rozvahy o struktuře společnosti se stal Labyrint světa a ráj srdce, který vydal v češtině a poprvé v roce 1631. Satirická alegorie pracuje s několika základními postavami - Poutníkem, jenž prochází světem, který přirovnává k labyrintu a seznamuje se s jeho jednotlivými prvky, Všudybud, který slouží

jako průvodce, a Mámení, které určuje správný výklad viděného. Přitom jsou poutníkovi nasazeny brýle a uzda, které zkreslují viděné, on však koutkem oka vidí realitu se vši falší a nesvobodou. Na konci zjišťuje, že jedinou správnou cestou je žít s boží láskou v srdci. Filozofii se Komenský dále věnoval třeba v Obecné poradě o nápravě věcí lidských nebo Hlubině bezpečnosti (1633).

Za především teologický text je považován Kšaft umírající matky jednoty bratrské z roku 1650, který reagoval

na rozpad církve jednoty bratrské a její nejasnou budoucnost. Jako dědice jejích myšlenek neviděl Komenský duchovní, ale český národ jako celek. Smutek nad situací vyjádřil už v dvacátých letech v díle Truchlivý. Jednota bratrská po rekatolizaci zažila výrazný útlum. Jiným příkladem duchovního díla jsou Přemýšlování o dokonalosti křesťanské či Listové do nebe, což je publikace fiktivních dopisů chudých směřovaných Kristovi. Od světa se drž dál, ale ke mně se přivíň, ve světě buď tělem, ve mně však srdcem, když tak budeš činit, jsi blažený a bude se ti dařit dobře." /z vyjádření Ježíše Krista v Labyrintu světa a ráji srdce/

Jan Amos Komenský

Na směřování pedagogiky mělo vliv několik publikací. Velká didaktika byla teorií vyučování, kterou vydal v roce 1657 a měla ambici přetvořit pedagogiku v standardizovaný vědní obor. Informatorium školy mateřské se zabývalo výchovou v předškolním věku. Nejslavnější je potom Orbis Pictus, kterou vydal roku 1658, česky nazvaná Svět v obrazech, která prezentuje jeho metodu školy hrou a tak jako učebnice latiny disponuje množstvím ilustrací, které mají výuce pomoci.

Související

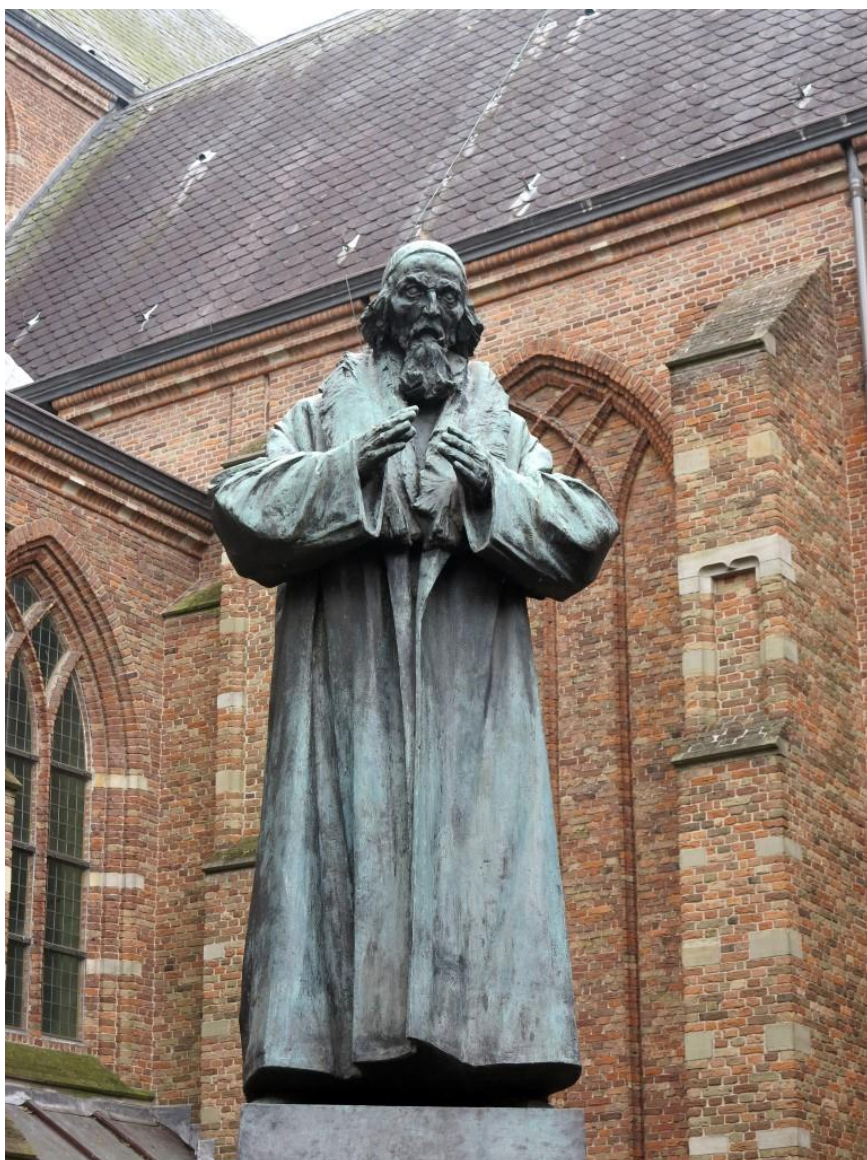
Místa spojená s Komenským

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského - muzeum založené v roce 1892 bylo vytvořeno s cílem zachovat tradice českého školství, knihovna existuje od roku 1919. V roce 2011 byly sloučeny do jednoho a sídlem instituce je Valdštejnská ulice v Praze, konkrétně Dům U Zlatého slunce a Dům U Zlatého šífu. Knihovna potom nadále sídlí v Mikulandské ulici.

Univerzita Jana Amose Komenského - pojmenování po tzv. Učiteli národů získala jedna z nejvýraznějších soukromých vysokých škol se sídlem v Praze, která disponuje statusem univerzity. Oborová nabídka studia zahrnuje převážně společenské vědy - od pedagogiky, přes hospodářskou správu, mediální studia až k bezpečnostním studiím.

Zdroj:

<https://www.aktualne.cz/wiki/osobnosti/jan-amos-komensky/r~2d7af76ac6e511e38f5c0025900fea04/>

INVERZE Z KRUŠNÝCH HOR

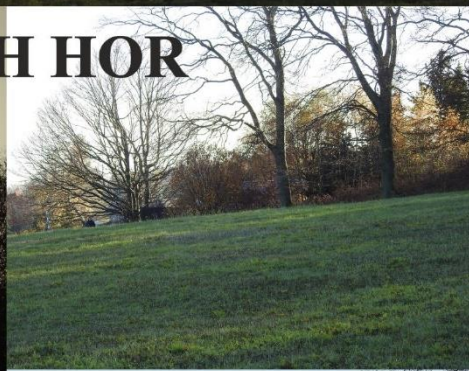

Foto: Ing. Jan Vrtiška

První koronavirové Vánoce

Vánoce 2020 budou ve všech směrech odlišné od svátků, na které jsme byli doposud zvyklí. Nejen v Česku, ale i v jiných státech světa narůstají počty nakažených koronavirem. Letos se navíc nemoc covid-19 šíří především mezi členy rodin, které se během svátků pravidelně scházejí. Epidemiolog Roman Prymula připustil, že přenosy mezi příbuznými jsou dominantní.

V obchodech se začínají prodávat vánoční ozdoby, cukroví a roztomilé tematické dárky. Počty nakažených koronavirem ovšem stoupají a tak se všichni ptají, jestli se letos budou tradiční vánoční trhy rušit. Venku sice teprve žloutnou listy, pro obchody ale začíná to nejdůležitější období v roce – Vánoce. Letos jejich význam může být o to větší, že pro mnohé podnikatele můžou představovat způsob, jak si přilepšit po „tragickém“ letošním roce, který se nese v duchu pandemie koronaviru.

Zatím není jasné, jestli bude povolené zajít ven na svařák, sledovat rozsvícení obecního vánočního stromečku, nebo si koupit na trhu pečené kaštany. Ve vzduchu stále visí hrozba celostátního lockdownu, který by veškeré takové aktivity zakázal. Podle premiéra

Andreje Babiše budou rozhodující následující dny.

Alice Wanek

Vánoce v „koroňáku“

Letos budou jiné Vánoce.

Pravděpodobně se musíme obejít bez trhů, voňavého trdelníku a akcí. Na trzích se scházeli lidé a nasávali vánoční atmosféru, letos to však musí oželit.

Také Ježíškovská nadílka bude v některých rodinách menší než obvykle. Spoustu lidí v této době

nemůže pracovat a přichází o své výdělky a někteří lidé se mohou

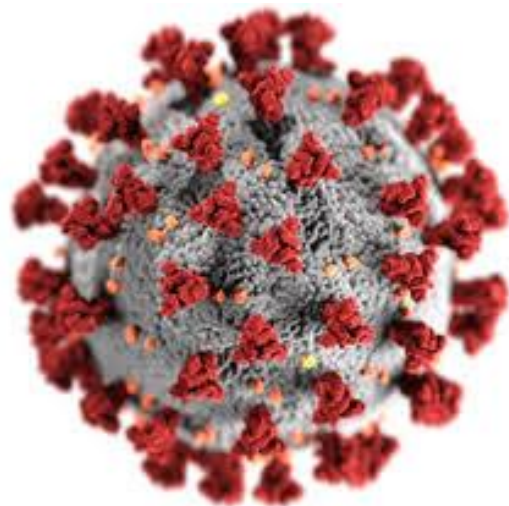
ocitnout na hranici bída.

Došlo ke

zdražení nejen základních potravin, tak i pečení perníčků se letos prodáží. Děti se tak budou muset spokojit s menšími dárky.

Na druhou stranu je to šance jak obnovit vánočního ducha. Nebude to jenom o dárkách, ale budeme si vážit, že můžeme být spolu a že jsme zdraví.

Veselé Vánoce !! Karolína Malá

Vánoce a koronavir

Letošní Vánoce budou jiné. Budou zvláštní. Díky koronaviru už to nebude jako dřív. Každý rok se o Vánoce u nás doma stará hlavně maminka. Všude uklidí, peče cukroví, všechno navaří a připraví. Před Vánoci jezdíme každý rok na zlatou adventní neděli do Prahy. Jedeme s babičkou a tetami na trhy a na muzikál. Letos poprvé do Prahy nepojedeme. Také rádi chodíme na trhy do Mostu, kde se scházíme s našimi přáteli a užíváme vánoční atmosféru. Díky koronaviru o tohle všechno přijdeme. Máme tohle všechno kolem Vánoc moc rádi a tak už maminka vymýšlí, jak si to letos udělat hezké. Na štědrý den dopoledne chodíme na štedrodení běh a po obědě si chodíme s lucernou ke skautům pro Betlémské světlo. Tohle všechno

bude asi také zakázané, ale jak znám maminku něco vymyslí. A nám s tatínkem a s bráchou stačí, když máme plné talíře a krásnou vánoční atmosféru. A hlavně když vidíme maminku šťastnou. Krásné Vánoce všem, hodně štěstí a zdraví a musíme věřit, že bude líp.

Antonín Strauss 7.A

Také ministr průmyslu a obchodu a dopravy Karel Havlíček v Otázkách Václava Moravce uvedl, že nás čeká v následujících dnech klíčové období. Nicméně podle něj se vláda nechystá v předvánočním období zavírat obchodní centra a obchody.

Kabinet však nastaví potřebná opatření, která sníží riziko šíření nákazy, budou týkat rozestupů, dezinfekce nebo počtu lidí v jednotlivých obchodech, nastínil Havlíček v Otázkách. Dodal, že jeho rezort chystá scénáře opatření do konce roku s různými variantami podle epidemiologické situace.

„Aby nenastala třetí vlna, musíme řešit předvánoční období. Potřebujeme, aby se utrácely peníze v maloobchodě a potřebujeme, aby to splňovala určitá hygienická kritéria. Každopádně nechceme uzavírat obchodní centra a obchody,“ řekl ministr. Opatření podle něj začnou platit v momentě, kdy vláda bude znát výsledky dosavadních opatření a vývoje pandemie. „A podle situace budou méně přísná nebo více přísná,“ dodal.

Zdroj: internet a tisk

Kateřina Vlková

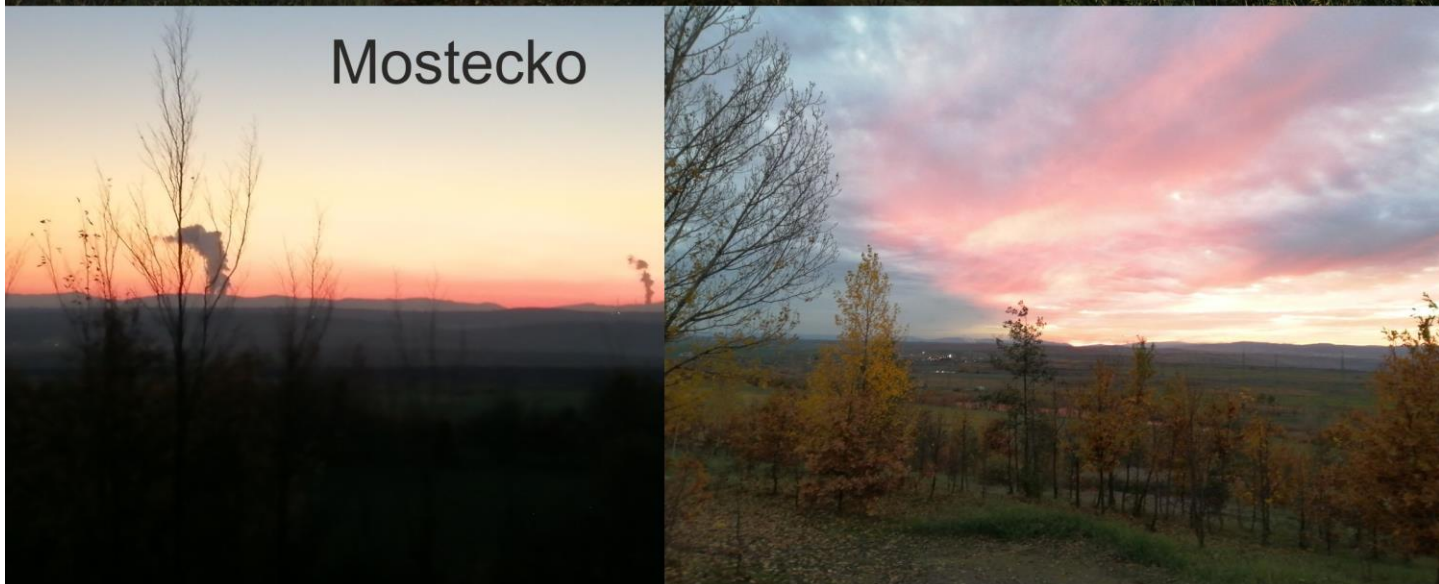
Vánoce a Koronavirus

Odpolední vycházky kolem Mostu
po dopolední on line výuce.

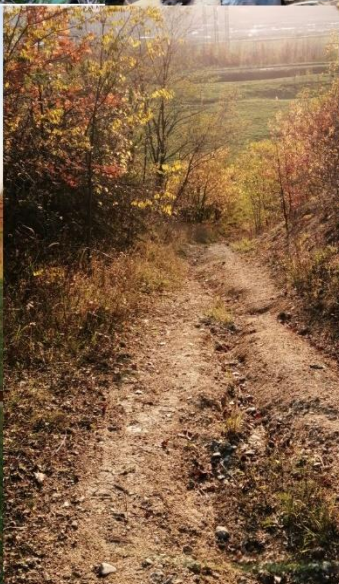
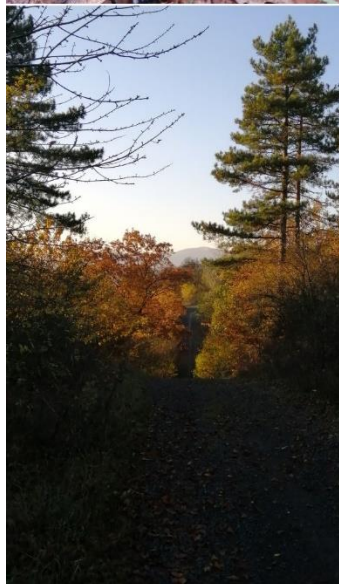
Mostecko

Krásy podzimní krajiny objektivem
Mgr. D. Hasilové a paní Lhotákové

Mostecko

Vánoce a křesťanství

Vánoce jsou považovány za křesťanské svátky oslavující narození Ježíše Krista, pro křesťany jsou spolu s Velikonocemi nejvýznamnějšími svátky. Vánoce jsou považovány zároveň za jedny z nejmladších svátků. Málo lidí ale dnes ví, že ve své současné podobě a pojetí byly v našich zemích zavedeny vlastně až ve 4. století našeho letopočtu. Nahradily tehdejší pohanské slavnosti zimního slunovratu. Podnětem k oslavám byla totiž zpočátku chvíle, kdy délka noci vrcholí a začíná přibývat světla, to ohlašovalo probouzení slunce, které se má navracet.

Roku 1993 tehdejší papež Jan Pavel II. dokonce uvedl, že oslava vánočních svátků není zakotvena v Bibli a v souvislosti s datem 25. prosince řekl: „Toho dne starověké pohanství slavilo svátek Nepřemožitelného Slunce, a

ten den se také shodoval se zimním slunovratem. Křesťanům připadalo přirozené nahradit pohanský svátek oslavou jediného a pravého Slunce, Ježíše Krista.“

Zmínku o vánočním příběhu, který asi každý zná, lze nalézt ve 2. kapitole Lukášova evangelia, což je třetí kniha v pořadí Nového zákona.

Vánoční svátky a zvyky nachází své místo v kulturách, kde je zastoupeno křesťanství, a to ať už ve formě ortodoxní, protestantské či katolické. Samozřejmě forma slavení Vánoc se může v různých

kulturách odlišovat. Různá může být i doba slavení. Například pravoslavné Vánoce v Rusku se vážou k datu 6. - 7. Ledna, pod vlivem juliánského kalendáře.

Křesťanské zvyky

Období církevních svátků je možné si rozdělit do 3 částí:

Velikonoce

Vánoce

Liturgické mezidobí

Historie

Původně se oslavovalo pouze tzv. velikonoční tajemství, později se přidal další svátek s názvem Narození Páně a slavil se 25. prosince, což byl den zimního slunovratu. Vykupitel, Mesiáš nebo také Syn Boží - Ježíš Kristus, je ve Starém zákoně označován jako Slunce spravedlnosti, proto spojitost se slunovratem. Označení pro Vánoce je různé. V latině nativitas, Francouzi jej nazývají Noël, Němci pak Wihnachten, což je nejvíce podobné českému Vánoce a znamená to „Svatá noc“.

Advent

Advent je chápán jako předvoj a přípravná fáze na samotnou dobu vánoční. S dobou předvánoční, tedy Adventem souvisí i četné zvyky a symboly, u kterých dnes bohužel jen málokdo nalezne původ a dokáže vysvětlit, proč se jimi řídí. Advent začíná čtyři neděle před Štědrým dnem, to se začíná péct cukroví a lidé si zdobí příbytky adventními věnci, na kterých každou neděli zapálí jednu ze čtyř svíček. Začátek adventu, tedy

první neděle, je upozornění pro křesťany, že se blíží oslava narození Krista, avšak tuto neděli také začíná nový církevní rok.

24. prosinec – Štědrý den

Tento poslední adventní den úzce souvisí s následným Božím hodem vánočním, tedy dnem, kdy se měl narodit Ježíš. Tento den je vnímán jako předvečer slavnosti (vigilie). Původně byl dnem postním a přípravným a doprovázely ho hojné zvyky a obyčeje.

Celý den by se měl držet půst a za odměnu pak děti mohou spatřit zlaté prasátko, půst končí s východem první hvězdy. Také by se bohatí měli zachovat štedře k chudým, ale i obyčejní lidé mezi sebou. Oslavovalo se manželství, ale i jiné bezsvazkové vztahy. Milenci se obdarovávali jablíčky a různými perníčky, aby si připomněli první pár, Adama a Evu, jejichž svátek připadá na tento den. Den obvykle začínal zdobením stromku, jenž měl připomínat strom z Ráje, ze kterého Adam s Evou pojedli, proto se často zdobí jablíčky a zároveň strom, na jehož kmeni byl ukřižován Ježíš. Zelené větve značí věčný život.

K nám se zvyk stromečků dostal až v 19. století a předcházelo mu spíše stavění betlémů. Hospodyně také na Štědrý den vymetala březovou metlou všechny rohy domu, aby se v něm napřesrok nedržely myši.

Štědrovečerní večere

Původně jí předcházela půst, který držela celá rodina včetně zvířat. Podle tradice se štědrovečerní večere dělila i mezi domácí zvířata, kladla se ke kořenům stromů a házela se do studny pod zárukou hojnosti a zdaru v příštím roce. Tabule měla být pestrá a měla obsahovat různé druhy potravin, musela probíhat beze slova, aby se nevyplašili duchové předků, kteří rodinu navštěvovali.

Jako první se podávali oplatky s medem, jako druhá polévka, která byla považována za základ života, z ryb nebo jiker však byla jen zřídka. Další chod se skládal z hrachu, nebo kaše vařené z celých zrn obilí, jejich neporušenost měla přidat na úrodě. Hrách se podával bez ochucení, protože Kristův kalich byl prý trpký. V Čechách byla kaše jáhlová s mlékem a oslazená medem.

Další na řadě byl známý kuba a měl typickou černou barvu, kterou mu dávalo jeho složení: kroupy, které vařením zmodraly, hříby modráky a uzené maso, které uzením také ztmavlo. Kubu můžeme také slyšet pod názvem „maňas“, pokrm měl dodávat svěžest a čipernost. Dnes se kuba připravuje z krup, česneku, soli, sádla a sušených modráků.

Ryby se dostaly na vánoční tabuli až v 19. století, kdy byly cenově mnohem dostupnější.

Dárky

Jako již většina dnešních zvyků, také obdarování

bližních není tradicí starobylou, nýbrž tradicí z 19. století. Dříve se malými drobnostmi, ošacením či finančními částkami přilepšovalo chasé a žebrákům. Už v Novém zákoně jsou však zmínky o kadidlu, zlatě a myrze, které, jakožto dary přinesli tři králové. Lidé dobré vůle se tohoto zvyku ujali a dárky dávali z lásky a přátelství. Dnes se zvyk deformuje společností, kde každý touží po vele darech a jen málokdo si uvědomí, že Vánoce jsou především svátky klidu, míru, přátelství, rodiny a úcty k Bohu.

25. prosinec – Boží hod vánoční

Jinými slovy Svátek narození páně, je nejmladší z křesťanských svátků a je prvním a nejdůležitějším dnem vánočním. Je to den více než ostatní zasvěcený Bohu, tedy narození jeho syna, mesiáše Ježíše. O jeho narození se zmiňuje pouze evangelium Lukáše a Matouše, neboť narození Ježíše není zdaleka tak důležité, jako jeho zmrtvýchvstání. Většina zmínek o jeho narození pochází z apokryfů. Lidé tento den chodí do kostela a

připravují bohatou tabuli, jejíž součástí byla dříve vánočka, která se dávala buď jako oblíbený dárek, nebo se kladla na stůl a mohli si ukrajovat jak chudí, tak čeled'.

6. leden – Tři králové (K+M+B)

Je to svátek Zjevení páně a završuje a ukončuje svátky vánoční. V Matoušově evangeliu se lze dočíst o třech mudrcích, kteří přišli obdarovat a poklonit se právě narozenému Ježíšku a při své cestě se nechali vést hvězdou. Počáteční písmena jmen tří mudrců (králů) se píše svčnou křídou nad vchody domů, aby bylo patrné, že prošly požehnáním. V evangeliích se ale jména králů nezmiňují, je o nich zde psáno pouze jako o mudrcích. Pojmenování na Kašpara, Melichara a Baltazara byli až na přelomu 5. a 6. století. Za svou službu, tedy

vysvěcení domu, dostávali králové výslužku. Písmena mohou podle badatelů mít spíše jiný, logičtější význam, a to latinského požehnání Christis mansionem benedicat (Kristus ať požehná příbytek). Do Prahy se tento zvyk dostal v 19. století a přetrval dodnes.

Nejznámější zvyky

O vánocích a zejména o Štědrém dnu se od nepaměti říká, že má tajemnou moc, s jejímž přispěním se dá budoucnost nejen předvídat, ale může se i ovlivnit. Vánoční období představovalo především kouzlení a čarování - prováděly se křesťanské vánoční zvyky, které byly spojené s oslavou zimního slunovratu.

Významnost vánočních zvyků postupně vymizela a dnes jednotlivé rituály spíše zpřijemňují vánoční večer.

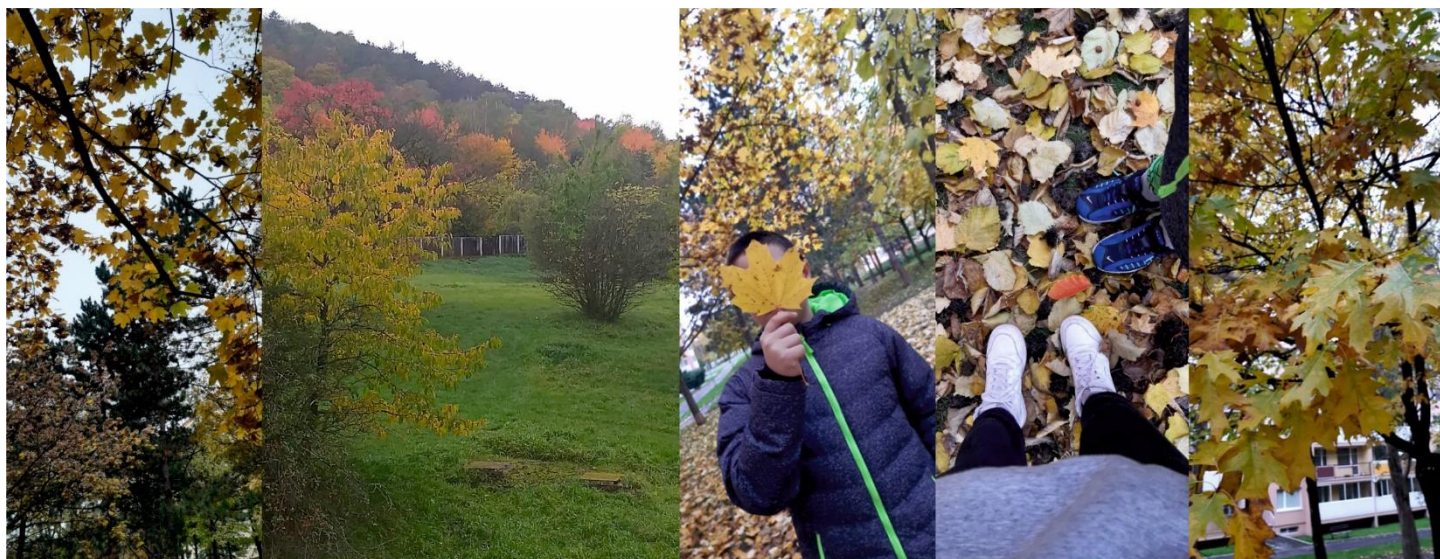
Zvyky:

- Stavění betlémů – jedna z nejstarších tradic
- Zdobení stromečku – dříve byl zdoben slaměnými ozdobami, svíčkami a kostkovým cukrem zabaleným v barevném papíře.
- Rozkrajování jablka – komu tvoří jaderník hezkou pravidelnou hvězdičku, bude dlouho živ a šťasten. Kdo má křížek, brzy zemře.
- Patky od vánoček – která dívka sebere o vánocích devět patek od vánoček, do roka se vdá.
- Házení střevícem – dívka se zády otočí ke dveřím a hodí střevíc přes rameno. Pokud dopadne špičkou ke dveřím, dívka se vdá.
- Lichý host – nechat se pozvat do rodiny, kde byste o Štědrém večeru byli lichými, nevěstí nic dobrého.
- Louskání ořechů – Kdo začne u stolu louskat ořechy, většinou čtyři, zjistí, jaké je jeho zdraví. Jsou-li jádra pěkně bílá, je všechno v pořádku. Jsou-li načernalá, znamená to nemoc a všechna čtyři jádra černá znamenají smrt.
- Šupiny z kapra – dávají se pod talíř, nebo do peněženky, aby se držely v příštím roce peníze. Někde dávají i koruny.
- Lití olova – ze vzniklého obrazce se hádá, jaká bude budoucnost.
- Sedm hrnečků – pod každý hrneček se vloží jeden symbol. Peníze znamenají bohatství, uhlí signalizuje nemoc, prsten svatbu nebo alespoň lásku, hřebínek varuje před nedostatkem, šáteček věští cestu, chléb štěstí a dudlík miminko. Pak se zaváže oči, zamíchají se hrnečky a jeden se zvolí. Tímto zvykem se hádala budoucnost.
- Pouštění svíček – svíčky se pouští v ořechových skořápkách po vodě v nějaké nádobě. Komu odepluje svíčka ode všech nejdále, tak se dostane také od rodiny nejdále – někam odcestuje, například na školu atd.
- Zapalování františků a purpury
- Věšení jablek, mrkví, oříšků na stromy v lese pro zvířata
- Zlaté prasátko – pokud se drží celý den půst, uvidí člověk večer zlaté prasátko
- Věšení adventních věnců – adventní věnce mají čtyři svíčky, které symbolizují čtyři neděle před vánocemi a každou neděli se zapálí jedna z nich.
- Líbání pod vánočním jmelím

<https://www.krestanskevanoce.cz/kostel/202/#group=kostel&photo=f.IdFile>

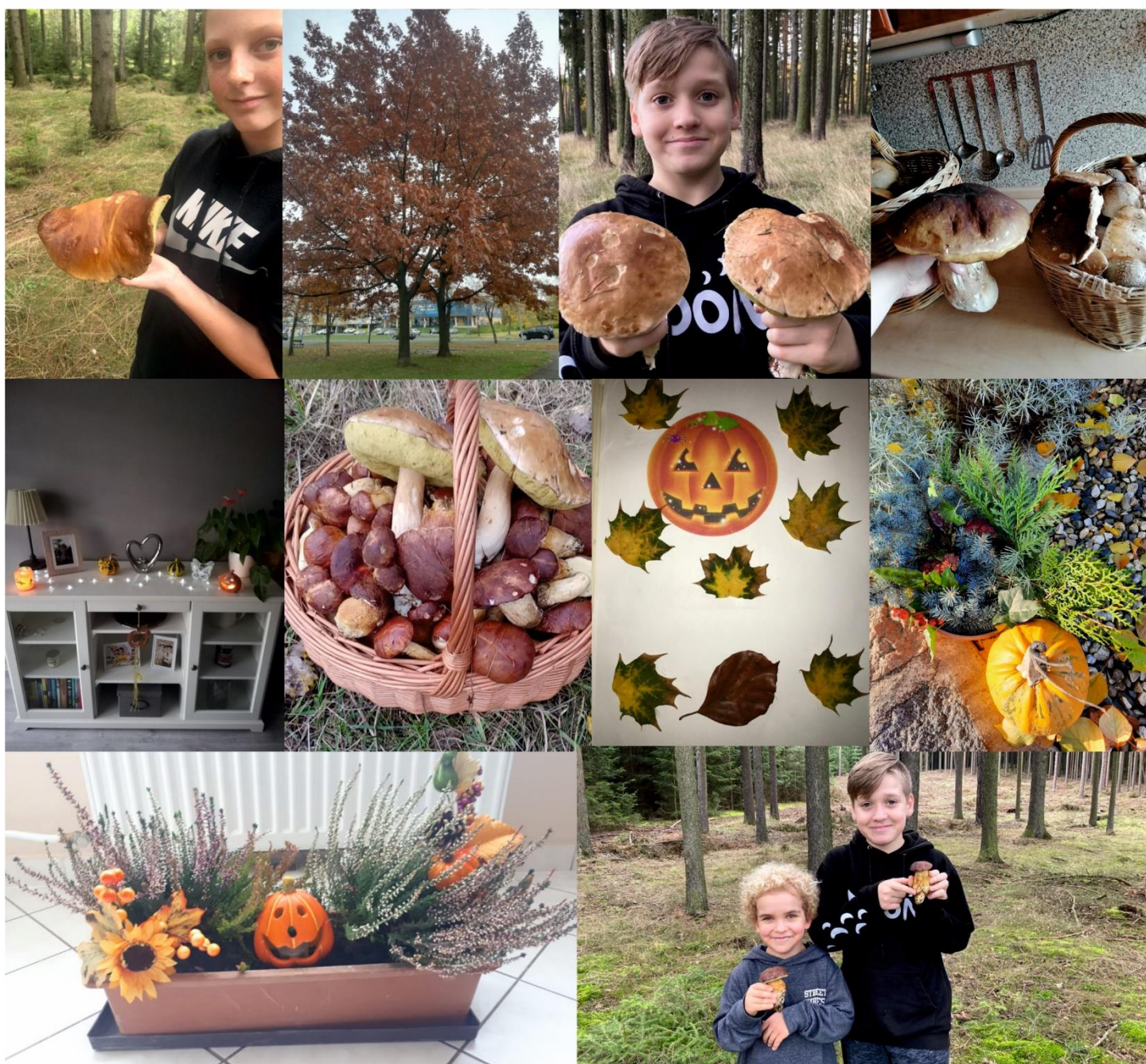
http://www.hks.re/wiki/krestanstvi2012_3.kruh

Žáci 5. B měli za úkol v rámci výtvarné výchovy vyfotit a poslat podzimní výzdobu nebo podzim venku, poslali i foto s houbami.

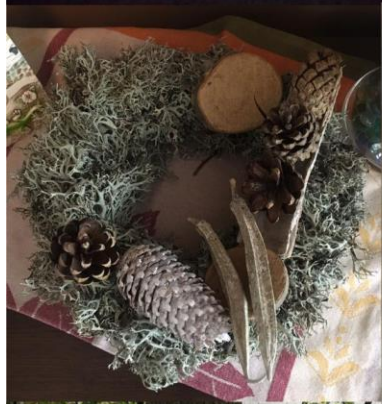
Žáci 6. B v rámci přírodopisu mohli dobrovolně posílat fotky z houbaření :-).

Mgr. Sidonie Smetáková

DISTANČNÍ VÝUKA 2.A

Tentokrát jsme se zaměřili na pracovní a výtvarné činnosti. I při distanční výuce chodili žáci s rodiči do přírody, sbírali houby, šípky a jiné přírodniny.

Distanční výuka na naší škole

Doba covidu 19 s sebou nese spoustu nařízení a omezení. Jedním z nich je povinná distanční výuka a každý to vnímá nějak jinak. Mně zajímalo, jak to vnímá druhá strana. Tak jsem se zeptal učitelů/učitelek jak z 2 stupně tak z 1 jak to vnímají oni. Také aby učitelé věděli, jak to vnímají žáci, tak jsem udělal anketu i s žáky. Zde máte jejich odpovědi:

Paní učitelka **Petra Kratochvílová** odpověděla:

Jak prožíváte covidovou dobu?

Je to velmi náročná doba. Moc bych si přála, aby tato hrozná pandemie skončila. Raději bych učila ve škole face to face.

Je pro vás těžší nebo lehčí učit distančně?

Učit distančně je samozřejmě daleko těžší.

Upravujete nějak množství učiva?

Ano, jinak to nejde, online hodin je méně než hodin ve škole. Takže vybíráme to učivo, které je nejdůležitější.

Museli jste se sami také něco naučit?

Ano, zdokonaluji se v ovládání digitálních technologií.

Co se vám na této výuce líbí a co ne?

Nevím, jestli přímo líbí, nelíbí. Jsem ráda, že mohu učit aspoň prostřednictvím Microsoft Teams a vidět se, slyšet se svými žáky, ale výuce ve škole se nic nevyrovná.

Přímý, osobní kontakt žádný počítačový program nemůže nikdy nahradit.

(prosila aby její odpovědi nebyli upravené)

Pan učitel **Martin Domín** odpověděl:

Jak prožíváte covidovou dobu?

Dobu plnou covidu prožívám zejména prací.

Když je chvíle volna, rád si od počítače oddychnu třeba procházkou se psem nebo časem stráveným s rodinou.

Je pro vás těžší nebo lehčí učit distančně?

Distanční výuka má výhody i nevýhody.

Nemohu asi určit, co je lehčí a co horší. Na výuce od počítače se mi líbí, že nemusím mít dozor v jídelně :-). Co mi ale hodně schází je osobní kontakt s žáky a s kolegy. Distanční výuka nikdy nemůže plně nahradit standardní výuku ve školách.

Upravujete nějak množství učiva?

Rozhodně ano. Snažím se upřednostnit to podstatné. Věřím, že to málo, co upravím během distanční výuky pak nahradíme, až se uvidíme ve školních lavicích.

Museli jste se sami také něco naučit?

Samozřejmě, bylo toho (a pořád je) moc!

Naučit se být neustále s počítačem, dobře si rozvrhnout čas a práci po výuce a tak dále.

Učíme se celý život a covidová doba je vlastně velká sebevzdělávací výzva.

Co se vám na této výuce líbí a co ne?

Líbí se mi, že to vůbec lze. Díky technickému pokroku v technologiích se můžeme vzdělávat i na dálku. Líbí se mi, že

se žáci zdokonalují každou chvílí s prací s IT technologiemi.

Nelíbí se mi sociální distanc. Nelíbí se mi, že nemůžeme být spolu v kontaktu. Ale to nejsem určitě jediný. Žijeme ve zvláštní době a v podstatě nyní tvoříme dějiny. Kdo ví, co nás čeká. Věřím, že se situace zlepší a život se vrátí do starých kolejí, které budou plné technologií. Určitě to zvládneme!

Paní učitelka **Dana Allertová** odpověděla:

Jak prožíváte covidovou dobu?

Snažím se žít normálně. Ne vždy se to daří. Zvláště, když se vracím pro zapomenutou roušku. Rovněž setkávání s přáteli je omezenější. Chybí mi možnost navštívit knihovnu, kino. Chodím hodně na procházky nebo mám práci na zahradě.

Je pro vás těžší nebo lehčí učit distančně?

Chybí mi kontakt se žáky, ten osobní. Mně POČÍTAČOVO moc nesedí.

Upravujete nějak množství učiva?

Ano, hodně.

Museli jste se sami také něco naučit?

No, jejej. Nejsem generace Z, která se pohybuje v digitálních systémech samozřejmě.

Co se vám na této výuce líbí a co ne?

Líbí se mi to, že žáci začínají používat počítač nebo mobil i jinak než na hry. Co se mi nelíbí, jsem zmínila výše.

Paní učitelka **Irena Papoušková** odpověděla:

Jak prožíváte covidovou dobu?

Vzhledem k tomu, že jsem Covid 19 nedávno prodělala, snažím se nyní co nejrychleji vrátit se do kondice a být s rodinou, se kterou jsem se musela po dobu karantény odloučit. Víkendy trávím v přírodě, kde si nepřipouštím nelehkou a divnou dobu, dobu covidovou.....

Je pro vás těžší nebo lehčí učit distančně?

Rozhodně je pro mě lepší vyučovat prezenčně, distanční výuka je velmi náročná časově, organizačně a hlavně psychicky. Chybí mi velmi kontakt s žáky, kolegy, kamarády, mít kam ráno jít a odpoledne se odněkud vracet.

Upravujete nějak množství učiva?

Spíše téma učiva. Pokud vyhodnotím, že by žákům daná látka na dálku mohla způsobit problémy ji pochopit, přesunu ji na období prezenčního studia a věnuji se spolu s žáky látce více výkladové. Zatím to funguje!

Museli jste se sami také něco naučit?

Musela jsem se naučit zorganizovat si svoji práci z domova; rozdělit si distanční výuku tak, aby byl zachován poměr mezi online a offline výukou; docházet za žáky se studijními materiály; na nic nezapomenout; seznámit se s novou komunikační platformou. Je toho ještě hodně k učení. Nejde se učit ale všemu najednou, chce to čas. Rozhodně ale od jara vidím na sobě posun, více se „kamarádím“ s komunikačními technologiemi.

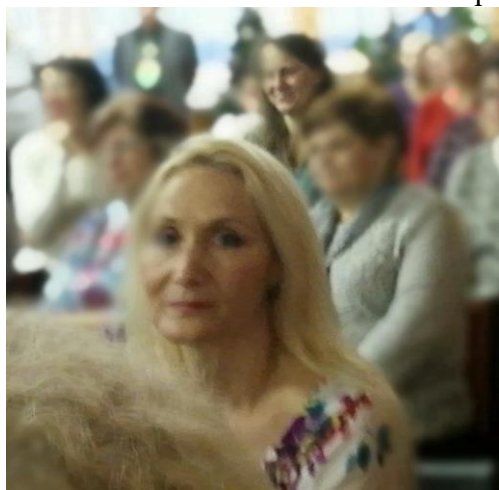
Co se vám na této výuce líbí a co ne?

Odměnou se mi dostává, když žáci při online výuce spolupracují, přihlašují se, dodržují pravidla. Když nevím, koho vyvolat dříve. Na druhou stranu - opravovat práce elektronicky, dávat zpětnou vazbu na

obrovské množství emailů, znamená spoustu času na pohovce v pokoji. Mnohem raději bych trávila čas ve škole osobně, tváří v tvář, než takto anonymně na detašovaném pracovišti v obýváku. Snad to bude brzy možné. Kéž by!!!!!!

Paní učitelka **Lucie Ondráčková** odpověděla:

Jak prožíváte covidovou dobu?

Tato doba je pro nás všechny náročná. Každý den se snažím být pozitivní a dělat věci tak, jako v době před covidem.

Je pro vás těžší nebo lehčí učit distančně?

Učit distančně je zajímavá zkušenost. Je to jiný styl vyučování a každá výuka má své lehčí a těžší stránky. Přesto se velmi těším na kontakt s žáky.

Upravujete nějak množství učiva?

Učivo zvládáme v daném rozsahu.

Museli jste se sami také něco naučit?

Samozřejmě. Každý se stále učíme něco nového. Vyplývá to vždy z dané situace.

Co se vám na této výuce líbí a co ne?

Velkou radost mi dělá setkání s dětmi při výuce. Jsou skvělé. Snažím

se přizpůsobit okolnostem a nehledat negativní věci.

Anketa mezi spolužáky je taková:

Líbí se vám tato distanční výuka nebo byste šli radši do školy?

4/4 odpověděli že by radši šli do školy

Je pro vás těžší nebo lehčí dělat úkoly nebo je to stejné?

4/4 ve škole jsou lehčí a méně

Zorientovali jste se rychle v teamsech nebo vám to trvalo?

3/4 odpověděli rychle

1/4 chvilku jsem

si musel zvykat

Který učitel má

podle vás

nejzábavnější

online hodiny?

4/4 z našich

učitelů nás nejvíce

baví pan učitel

Martin Domín, má

hezké a vtipné

přednášky.

Spolupracovali:

Pavle Štafa(já)

6.B

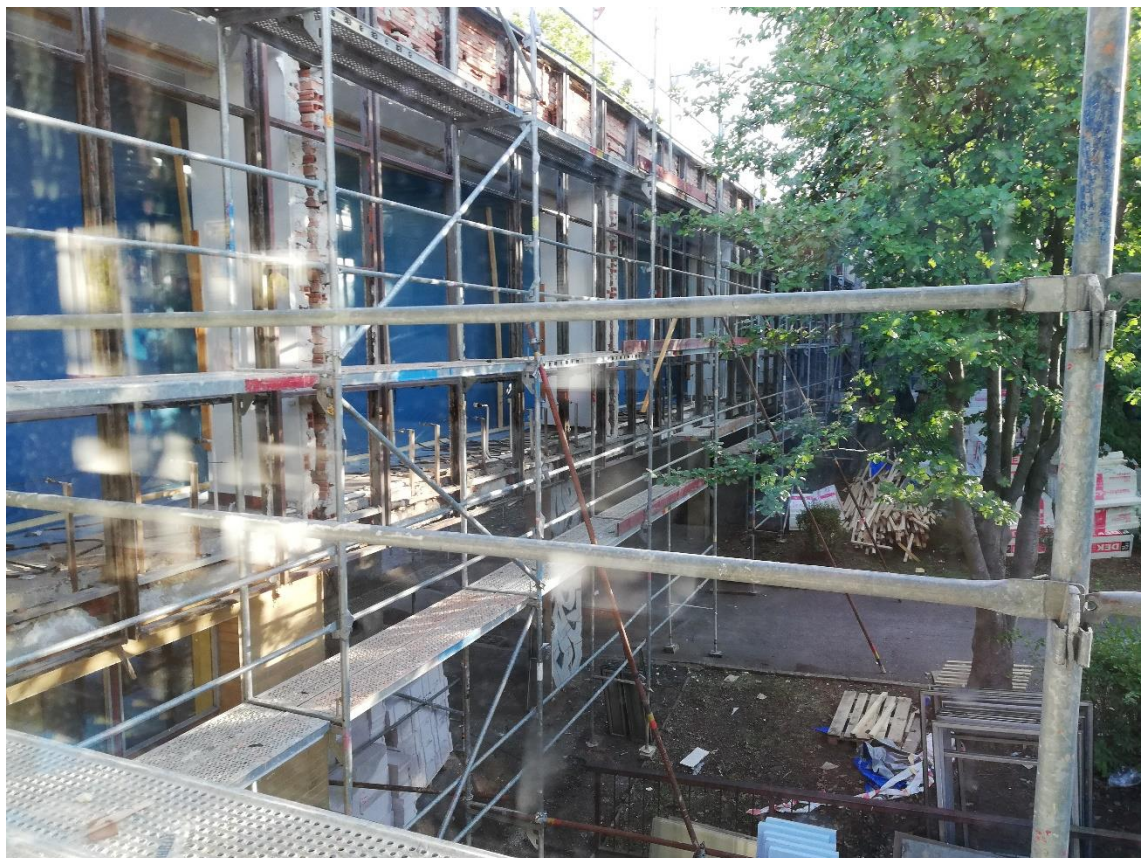
Adam Jovanovski

6.B

Filip Nguyen 6.B

David Nguyen 6.B

Autor: Pavel Štafa

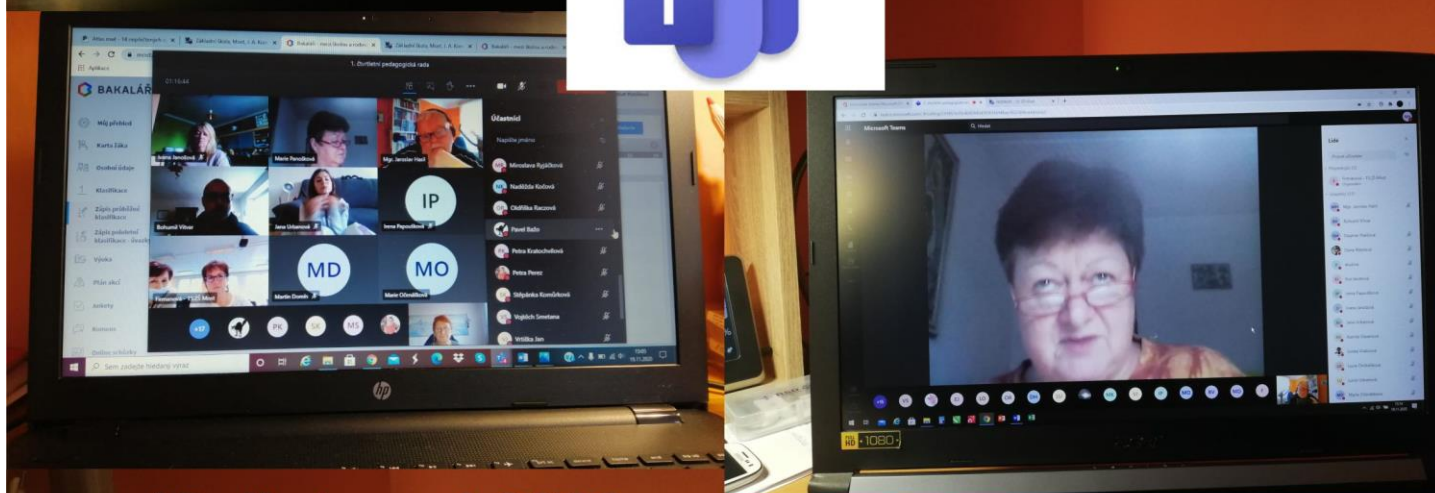
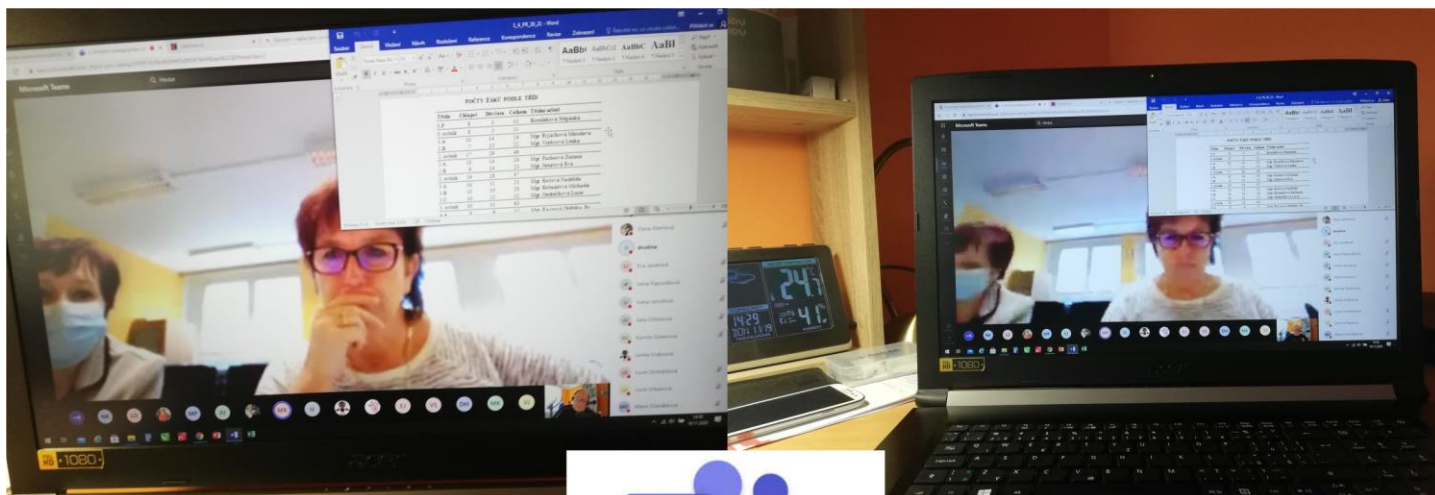

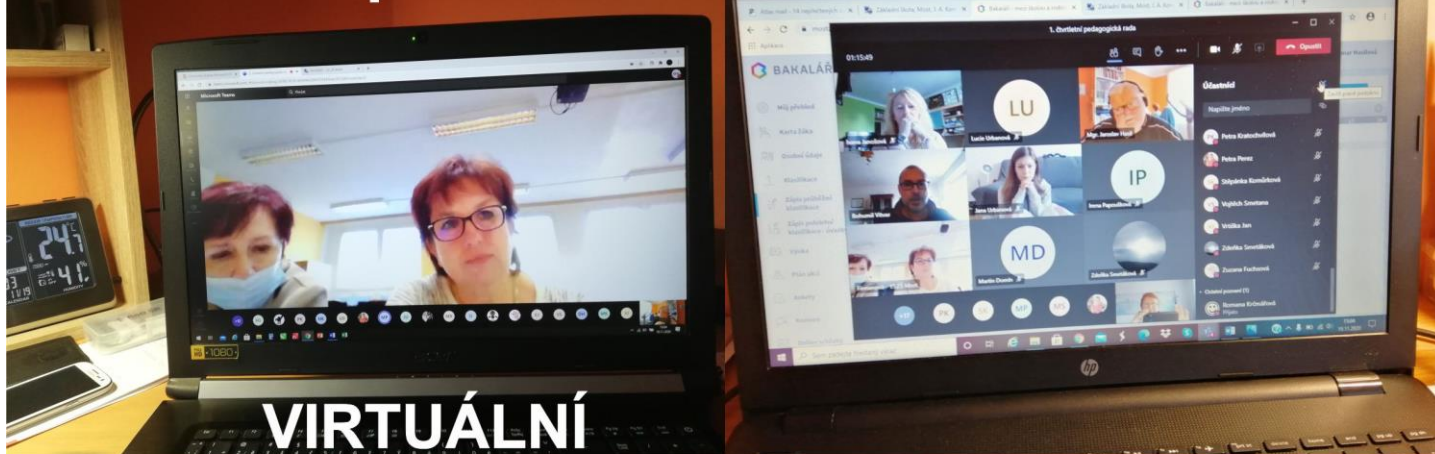
2.B a Mgr. Eva Janatová

19. listopad 2020

**VIRTUÁLNÍ
ČTVRTLETNÍ PEDAGOGICKÁ RADA 2020/2021**

PEDAGOGICKÁ RADA V JINÝCH PŘÍBYTČÍCH

